Pyrola chlorantha – hruštička zelenokvětá

Vytrvalá bylina hruštička zelenokvětá je průvodcem suchých a světlých, zejména borových lesů, kdysi rozšířeným roztroušeně od nížin do podhůří. V horské části Šumavy se druh nevyskytuje, ale záznamy o jejím výskytu poměrně věrně lemují hranici vymezeného území. Na české straně byla objevena až počátkem 20. století u Zelené Hory u Hamrů na Šumavě (Güttler in Rohlena 1926) a v okolí Albrechtovic v Libínském Předšumaví (J. Veselý 1926 PRC). Historicky byly také známy lokality na hranicích jihovýchodní Šumavy a Předšumaví v okolí obcí Brzotice a Bláto (Holub et Skalický 1959) a z okolí Vitěšovic (Kučera 1992). V Prachatickém Předšumaví byl druh ze studovaného území později doložen z okolí Hlásné Lhoty (S. Kučera 1974 CB). V popisovaném území a jeho nejbližším okolí byla hruštička zelenokvětá nalezena v nedávné době na Vimpersku, Chvalšinsku a Vyšebrodsku. Konkrétně se jedná o borový les v Pravětínském údolí (Chán et Žíla in Pavlíčko 1996, Půbal 2013, 2022 in NDOP 2022), dva borové lesy v okolí obce Buk (Půbal in Hadinec et al. 2003, Půbal 2022 in NDOP 2022), lesnatý vrch „Na Vršcích“ u Pravětína, les u Trhonína nedaleko Vícemil, borový les před Machů Mlýnem a okraje lesních cest u Švihova a Vojslavic (vše Půbal 2006). Z Chvalšinského Předšumaví pochází nález od bývalé osady Loutka (Grulich 2006) a z borových lesů Kraví hory u bývalé obce Břevniště (Vydrová 2003 in NDOP 2022). Na pomezí s Libínským Předšumavím byla hruštička zelenokvětá potvrzena v okolí samoty Vitěšovický statek (Vydrová 2011 in NDOP 2022). Na Vyšebrodsku byl druh objeven v borovém lese nedaleko Studánek (not. R. Paulič et D. Půbal 2008).
Z bavorské i rakouské strany Šumavy jsou známy pouze staré literární údaje a v současné době je zde druh považován za vyhynulý nebo nezvěstný. Hruštička zelenokvětá dnes patří jednoznačně mezi nejohroženější zástupce rodu Pyrola. Částečnou příčinou jsou lesnické zásahy a postupující sukcesní změny na lokalitách. Druh je konkurenčně velmi slabý a zapojování vegetace na otevřených místech obtížně snáší. Očividný trend ústupu lze doložit vývojem stavu výše uvedených populací na Vimpersku. Ze všech relativně nedávno objevených lokalit, existující v současné době pouze vymírající populace v údolí Pravětínského potoka a v obou borových lesích u Buku. Aktuální situace populací na Chvalšinsku a Vyšebrodsku není známa. Lokalita „Na Vršcích“ u Pravětína (ověřená ještě v roce 2013), představovala výškové maximum druhu pro celou ČR.

Pyrola chlorantha – Grünliches Wintergrün

Vytrvalá bylina hruštička zelenokvětá je průvodcem suchých a světlých, zejména borových lesů, kdysi rozšířeným roztroušeně od nížin do podhůří. V horské části Šumavy se druh nevyskytuje, ale záznamy o jejím výskytu poměrně věrně lemují hranici vymezeného území. Na české straně byla objevena až počátkem 20. století u Zelené Hory u Hamrů na Šumavě (Güttler in Rohlena 1926) a v okolí Albrechtovic v Libínském Předšumaví (J. Veselý 1926 PRC). Historicky byly také známy lokality na hranicích jihovýchodní Šumavy a Předšumaví v okolí obcí Brzotice a Bláto (Holub et Skalický 1959) a z okolí Vitěšovic (Kučera 1992). V Prachatickém Předšumaví byl druh ze studovaného území později doložen z okolí Hlásné Lhoty (S. Kučera 1974 CB). V popisovaném území a jeho nejbližším okolí byla hruštička zelenokvětá nalezena v nedávné době na Vimpersku, Chvalšinsku a Vyšebrodsku. Konkrétně se jedná o borový les v Pravětínském údolí (Chán et Žíla in Pavlíčko 1996, Půbal 2013, 2022 in NDOP 2022), dva borové lesy v okolí obce Buk (Půbal in Hadinec et al. 2003, Půbal 2022 in NDOP 2022), lesnatý vrch „Na Vršcích“ u Pravětína, les u Trhonína nedaleko Vícemil, borový les před Machů Mlýnem a okraje lesních cest u Švihova a Vojslavic (vše Půbal 2006). Z Chvalšinského Předšumaví pochází nález od bývalé osady Loutka (Grulich 2006) a z borových lesů Kraví hory u bývalé obce Břevniště (Vydrová 2003 in NDOP 2022). Na pomezí s Libínským Předšumavím byla hruštička zelenokvětá potvrzena v okolí samoty Vitěšovický statek (Vydrová 2011 in NDOP 2022). Na Vyšebrodsku byl druh objeven v borovém lese nedaleko Studánek (not. R. Paulič et D. Půbal 2008).
Z bavorské i rakouské strany Šumavy jsou známy pouze staré literární údaje a v současné době je zde druh považován za vyhynulý nebo nezvěstný. Hruštička zelenokvětá dnes patří jednoznačně mezi nejohroženější zástupce rodu Pyrola. Částečnou příčinou jsou lesnické zásahy a postupující sukcesní změny na lokalitách. Druh je konkurenčně velmi slabý a zapojování vegetace na otevřených místech obtížně snáší. Očividný trend ústupu lze doložit vývojem stavu výše uvedených populací na Vimpersku. Ze všech relativně nedávno objevených lokalit, existující v současné době pouze vymírající populace v údolí Pravětínského potoka a v obou borových lesích u Buku. Aktuální situace populací na Chvalšinsku a Vyšebrodsku není známa. Lokalita „Na Vršcích“ u Pravětína (ověřená ještě v roce 2013), představovala výškové maximum druhu pro celou ČR.

Červený seznam Šumavy/Rote Liste des Böhmerwaldes

CR (Critically Endangered/Kriticky ohrožené/Vom Aussterben bedroht) [A2]

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Svobodný stát bavorsko – Česká republika
2014 – 2020 (INTERREG V)
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Literatura/Literatur

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Mapa rozšíření/Erweiterungskarte

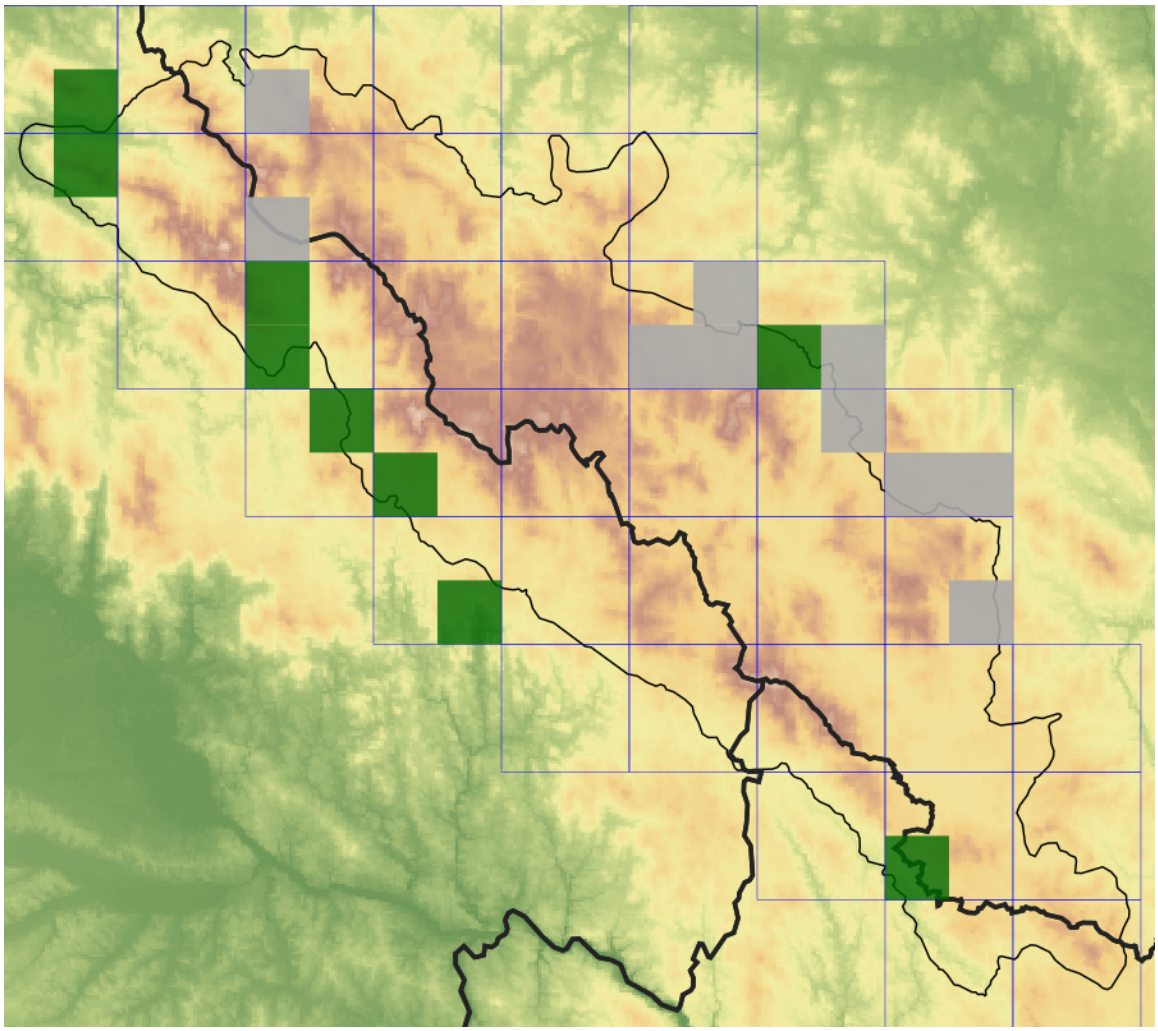

Legenda

- ověřené záznamy
- neověřené záznamy
- nejisté záznamy

Legende

- Verifizierte Angaben
- Noch nicht verifizierte Angaben
- Unsichere Angaben

© Květena Šumavy/Flora des Böhmerwaldes 09/09/2026

Data o rozšíření rostlin pochází z Databáze české flóry a vegetace (Pladias), bavorské národní databáze (AFvB) a nově získaných dat v projektu Květena Šumavy. Data jsou zobrazována v síťové mapě založené na kvadrantech středoevropské mapovací sítě 5 × 3 zeměpisné minuty (ca. 5,5 × 5,9 km).

Die Verbreitungsdaten der Pflanzen stammen aus der Datenbank der Tschechischen Flora und Vegetation (Pladias), der Datenbank zur Flora von Bayern (AFvB) und neu erfassten Daten aus dem Projekt Flora des Böhmerwaldes. Angaben zur Verbreitung werden basierend auf dem Kartenraster für Mitteleuropa angegeben, abgeleitet von Quadranten mit 5 × 3 Bogenminuten (ca. 5,5 × 5,9 km).

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Fotografie/Fotos

***Pyrola chlorantha* – Alena Vydrová – Boletice.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Pyrola chlorantha* – Alena Vydrová – Boletice.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Pyrola chlorantha* – Alena Vydrová – Boletice.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY